

Jämställdhets- och likabehandlingsplan inom småbarnspedagogiken och förskolan i Kimitoöns kommun under verksamhetsår 2018-2019

Enligt lagen har den grundläggande utbildningen en skyldighet att främja jämställdhet. Trots att lagen inte kräver det så vill även vi inom småbarnspedagogiken främja jämställdhet och öka genusmedvetenhet.

Jämställdhet

Jämställdhet innebär att olika kön har likvärdiga rättigheter och möjligheter i samhället och arbetslivet och att makt och resurser fördelas på ett rättvist sätt. Man talar dels om formell jämställdhet, det vill säga icke-diskriminering och likvärdiga rättigheter och likabehandling, och dels om verklig jämställdhet, till exempel i fråga om slutresultat av politiska beslut. Jämställdhetsbegreppet omfattar också mångfalden av kön, det vill säga det godkänner idén om att det finns fler än två kön.

Likabehandling och jämlikhet

Likabehandling och jämlikhet är grundläggande rättigheter och innebär i princip samma sak: säkerställande av icke-diskriminering och likvärdiga möjligheter för alla, oberoende av kön, etnisk bakgrund, språk, nationalitet, ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning, religion, övertygelse eller annan omständighet som gäller den enskilde som person. Vid hänvisning till övriga diskrimineringsgrunder används begreppet likabehandling.

(Källa:

http://www.oph.fi/download/173401_jamstalldhetsarbete_ar_en_kunskapsfraga.pdf)

Under hösten 2018 utvärderar varje enhet jämställdhetsläget. Med barn i åldern 1-3 år gör personalen observationer i gruppen. För barn som har fyllt 4år och uppåt skickar enheten hem en enkät till föräldrarna. Föräldrarna intervjuar barnet och fyller i enkäten. Enkätsvaren sammanställs på enhetsnivå.

På basen av utvärderingen planeras en temavecka i anslutning med Minna Canth-dagen den 19.3. Varje enhet/grupp gör en skriftlig utvärdering på veckan. Utvärderingen skall innehålla en beskrivning på veckans innehåll, utvärdering av innehållet och konkreta förslag på hur jämställdhetsarbetet kan utvecklas i enheten/gruppen. Pedagogiska ledarna samlar ihop utvärderingarna och uppdaterar jämställdhets- och likabehandlingsplanen på basen av utvärderingarna.

Under verksamhetsåret 2018-2019 behandlar pedagogiska ledaren temat jämställdhet och likabehandling 2-4 ggr med personalen. Pedagogiska ledaren kan använda sig av materialet som finns på www.jamstalldhetilarandet.fi.

Tips till personalen:

- Barnobservationer - se bilaga 1
- Bilderböcker om jämställdhet och likabehandling – se bilaga 2
- <https://jamstallt.se/>

Denna plan utvärderas och uppdateras av pedagogiska ledarna i juni 2019.

Barnobservationer

Tankar från Eivor Mattsson

Att observera barn ger bra insikt i hur barn leker och hur de fungerar i grupp. Man kan utföra observationer på olika sätt. Här några tips:

Välj VAD du vill observera:

Du kan välja att fokusera på ett eller flere barn. Exempelvis observera barnet Stina

Du kan också välja att observera en leksituation, exempelvis bygglekar eller leken i hemvrån.

Utförandet:

Du bestämmer tiden, ex 5 minuters observation. Det lönar sig inte att ha för långa stunder. Sitt med papper och penna och skriv upp det du ser. Det gäller att vara snabb med att anteckna.

Ex.: Lisa sitter med några byggklossar, hon söker från lådan flere, hon bygger ett torn, Lasse kommer krypande och tar tag i tornet, det rasar...osv osv

Ex.: Det är fem barn i hemvrån. Kalle steker mat. Pelle försöker vara med men hittar inte någon stekpanna. De pratar med varandra. Stina går bort från hemvrån.. osv osv

Du skriver ENDAST det du ser

Efteråt:

Du läser igenom det du skrivit. Har det blivit otydligt skriver du det rent.

Sedan gör du reflektioner och skriver ner tankar.

Ex.: Lisa verkade tycka om att bygga med klossar men det blev konflikt då Lasse kom och rasade tornet. Men konflikten löstes genom att....osv

Ex.: Barnen tyckte om att leka i hemvrån. Men Stina tyckte inte om det och jag tror det berodde på att hon inte fick bestämma vilken mat som skulle lagas...osv osv

Mina tankar: att observera barn på detta sätt ger dig själv tankar om både hur leken fungerar och hur det enskilda barnet fungerar i leken. Du tränar också upp din förmåga att i vardagen vara lyhörd för om hur barnen mår i gruppen och om leken känns otrevlig för något barn.

Bilderböcker om jämställdhet och likabehandling / Kuvakirjoja tasa-arvosta ja yhdenvertaisesta kohtelusta

Mer information om böckerna och tillgängligheten finns här: <https://blanka.finna.fi/List/586828>

Enemmän tietoa kirjoista ja saatavuudesta löytyy tästä: <https://blanka.finna.fi/List/586828>

Suomeksi:

Agnello, Elena: *Minä olen Alex*

Anholt, Catherine; Anholt, Laurence; Rintamäki Raija: *Ystävät ympäri maailman*

Bell, Niina: *Leppäkerttu ilman pilkkuja*

Härmälä, Anna; Ivlas, Mirjan: *Sinä et kuulu tänne, Beiron*

Katajavuori, Riina: *Mennään jo naapuriin*

Kirkkopelto, Katri: *Molli ja kumma*

Kontio, Tomi: *Koira nimeltä Kissa*

Marttinen, Tittamari; Salminen, Aiju: *Ikioma perheeni*

McDonald, Avril: *Jukka Hukka ja hirveä harmi: itseluottamuksen vahvistaminen*

McDonald Avril: *Jukka Hukka ja kirjava takki: ystävällisyys ja toisten huomioiminen*

Nousiainen, Inka: *Olematon Olga*

Parr, Todd: *Rauhakirja*

Pelliccioni, Sanna: *Meidän piti lähteä (sanaton kirja)*

Saxon, Victoria: *Ainoa laatuaan*

Teräs, Mila: *Aurinkolinnut*

På svenska:

Anrell, Lasse: *Vi och dom andra*

Berg, Sara: *Pyret & pingvinpapporna*

Bosson Rydell, Marie: *Williams kompisar*

Buregren, Sassa: *Flingan*

Cronstam, Tony: *Snipp och Snopp och dumma nya flickan*

Cronstam, Tony: *Snipp och Snopp – lika eller olika?*

Dahlström, Anders: *William monsterjägaren*
Gerge, Anna: *Det är jag som är räven: om att hitta hem i världen*
Henriksen, Hilde: *Citronlemonaden*
Härmälä, Anna: *Du hör inte hit, Beiron*
Johansson, Elin: *Hemma hela sommaren*
Johansson, Elin: *Veckan före barnbidraget*
Lima de Faria, Alice: *Fågelfesten*
Mjölner, Linda, Sundquist, Ellen: *Lilla Quains får en storebror*
Moore-Mallinos, Jennifer: Fábrega, Marta: *Så olika! Så lika! : [om mångfald och allas lika värde]*
Nilsson, Moni: *Kompisen blir arg*
Paananen, Minna: *Stjärnfamiljer: en bok om kärlek och att leva tillsammans*
Parachini-Deny, Juliette: *Pappa, pappa och jag*
Pelliccioni, Sanna: *Meidän piti lähteä (en ordlös bok)*
Pierrou, Tove: *Honungsmjök för tre*
Salinas, Veronica; Engman, Camilla; Malmsten, Bodil: *Resan*
Wolde, Gunilla: *Annorlunda Emma och Per*
Xu, Lu: *Räven, farfar och jag*
Öberg, Helena: *Din tur, Adrian*